

priređili ANTE PAVLOV

preveli TEA VIDEOVIĆ, MILENA OSTOJIĆ, BILJANA LALIĆ, ANTE PAVLOV

Uvod u temat

U današnjim lingvističkim i sociološkim raspravama često su na tapetu različiti aspekti jezične stvarnosti, tako da nam danas sociologija jezika može dosta toga ponuditi u proučavanju društva te o njegovome ponašanju. Međutim, sociologija jezika nije oduvijek bila punokrvna disciplina i ona se morala na neki način iz nečega razviti. Time ju se često dovodi u vezu sa sociolingvistikom, možda nepravedno, ali, mnogi će se složiti – potrebno. Potrebno iz razloga što možemo u pravilu govoriti o sociolingvistici u širem smislu koja onda ima svoja usmjerenja. Ta bismo usmjerenja mogli predočiti na slijedeći način: ako bismo zamislili puni krug (koji bi, dakle, označavao sociolingvistiku u širem smislu) razdijeljen na četiri jednaka dijela, onda bismo na četiri dijela toga kruga mogli postaviti lingvistiku i socijalnu psihologiju (na gornji i donji dio) te socijalnu antropologiju i sociologiju (na lijevi i desni dio), kao ono što je došlo u međusobni dodir prilikom nastajanja i sociolingvistike u užem smislu i sociologije jezika. Time bismo mogli smjestiti sociolingvistiku u užem smislu pod kapu lingvistike, a na razmeđu socijalne antropologije i sociologije, dok bi, pak, sociologija jezika bila pod kapom sociologije, a na razmeđu socijalne psihologije i lingvistike. Isto bismo tako mogli smjestiti i jedne od najvećih teoretičara, primjerice Williama Labova, između socijalne antropologije i lingvistike, ili Einara Haugena i Joshuu A. Fishmana između lingvistike i sociologije.

Na taj smo način pokušali pomiriti te dvije linije proučavanja prožimanja društva i jezika time što smo izabrali kratak interview s Williamom Labovom, ali tekstove koje donosimo u ovome tematu mogli bismo gotovo jednosmjerno okarakterizirati kao isključivo sociologijskojezične. Ricentov članak govori o teorijskom i povijesnom razvoju te je na taj način paradigmatičan za ovaj temat, dok Wardhaughov članak problematizira jedno od najraširenijih pitanja kojima se bavi sociologija jezika.

Ante Pavlov

>>

97

UVOD U TEMAT

DISKREPANCIJA

SIJEČANJ 2008.

SVEZAK 9 | 13 BROJ